

JAARPLAN 2010

> **EXPOO**

expertisecentrum
opvoedingsondersteuning

Kom kennis maken en halen

"Ik ben blij dat EXPOO het als een belangrijke opdracht ziet om samen met professionelen, academici, ouders en andere actoren vanuit een brede invalshoek te reflecteren op opvoedingsondersteuning en zo nog beter te kunnen aansluiten bij de behoeften van de gezinnen. EXPOO kiest duidelijk voor het dialoogmodel en heeft dat als een van zijn doelstellingen naar voren geschoven. De week van de opvoeding is op dat vlak een schitterend initiatief. Dit jaar gaat onder meer de minister in debat met ouders. Daarnaast wil EXPOO ook vernieuwende initiatieven onder loop nemen zoals Triple P, de ontmoetingsruimtes ... Kortom: een hele reeks kansen om in Vlaanderen het aanbod opvoedingsondersteuning te versterken."

Katrien Verhegge
Administrateur-generaal Kind en Gezin

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'K. Verhegge', with a long horizontal stroke extending to the right.

"Het digitaal platform over opvoeding en opvoedingsondersteuning vind ik een heel belangrijke tool. Met Expoo.be kunnen we snel en efficiënt informatie op een eenduidige manier overbrengen naar opvoedingsondersteuners. Door Groeimee.be uit te bouwen tot een Vlaamse website kunnen we virtuele opvoedingsondersteuning aanbieden aan bijna elke ouder. De zoektocht om het aanbod op Groeimee.be ook te ontsluiten voor maatschappelijk kwetsbare groepen zal een permanente uitdaging zijn."

Stefaan Van Mulders
Administrateur-generaal Jongerenwelzijn

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Stefaan Van Mulders', with a long horizontal stroke extending to the right.

Voorwoord

Dit is het eerste jaarplan van EXPOO.

Sinds vorig jaar – nog voor de officiële oprichting van EXPOO –

probeert de organisatie tegemoet te komen aan een aantal behoeften van het werkveld.

Nu EXPOO officieel opgericht is en over een operationele cel en een adviescomité beschikt, willen we er in 2010 een volwaardig expertisecentrum van maken.

Met de acties in dit jaarplan willen we onze decretale opdrachten tot een goed einde brengen.

Dat is een grote uitdaging, maar die nemen we met beide handen aan!

*Steven Strynckx en Nele Travers,
Verantwoordelijken EXPOO.*

> Wat is expoo ?

Het letterwoord EXPOO staat voor expertisecentrum opvoedingsondersteuning. EXPOO heeft een dubbele opdracht:

- > het verzamelen, verrijken en verspreiden van kennis over opvoedingsondersteuning;
- > het praktisch ondersteunen van het werkveld opvoedingsondersteuning, met handleidingen, methoden en instrumenten.

Essentieel in de visie van het expertisecentrum is de netwerkgedachte. EXPOO profileert zich als een vraag-gericht open netwerk, met inbreng van relevante partners. Vlaanderen heeft heel wat expertisen in opvoedingsondersteuning. EXPOO wil een forum zijn waar die expertise verder kan groeien.

Onze actiepunten:

- kwaliteitsversterking en deskundigheidsbevordering;
- versterking van de dialoog over opvoedingsondersteuning;
- ontwikkeling en verspreiding van basisinformatie;
- coördinatie van de Week van de Opvoeding;
- uitbouw van een performant expertisecentrum.

Kom kennis maken en halen ...

> **Kwaliteitsversterking en deskundigheidsbevorderin**

> EXPOO wil kwaliteitsvolle en concrete ondersteuning bieden aan de diverse actoren op het werkveld.

Om beter te kunnen inspelen op de gesignaleerde behoeften, heeft EXPOO in 2009 gezorgd voor een handleiding voor het lokaal overleg opvoedingsondersteuning. Die handleiding ondersteunt lokale netwerken bij het uitwerken van een beleid dat in overeenstemming is met het decreet voor opvoedingsondersteuning. De handleiding biedt inzicht in de terminologie en de structuren in het decreet, en geeft aan hoe je vanuit je eigenheid aan het decreet kan tegemoetkomen.

> EXPOO heeft de ambitie om jaarlijks een Vlaams congres over opvoedingsondersteuning te organiseren. Met dat congres willen we actuele tendensen in de kijker zetten en opvoedingsondersteuners de kans geven om ervaringen uit te wisselen.

In 2008 werd het eerste congres georganiseerd onder de titel 'Een duik in het opvoedingsbad'. Het tweede congres, 'Samen door de (informatie)stroom', zoomde in 2009 in op de informatieve functie van opvoedingsondersteuning.

De uitdaging voor 2010

Het decreet voor opvoedingsondersteuning reguleert niet alleen de bestaande opvoedingsondersteuning, het is ook een impuls voor nieuwe opvoedingsondersteunende initiatieven. Samen met het werkveld wil EXPOO bijdragen aan de kwaliteitsverbetering van bestaande en nieuwe initiatieven in Vlaanderen. We streven naar opvoedingsondersteuning die zo dicht mogelijk aansluit bij de behoeften van de burger en die opvoedingsproblemen proactief aanpakt. Daarom werken we samen met andere actoren en experts in opvoedingsondersteuning

Acties in 2010

- > Evaluatie van de handleiding voor het lokale overleg
Op basis van de de evaluatie willen we extra ondersteuning bieden aan de partners van het lokale overleg over opvoedingsondersteuning.
- > Aanbieden van twee trainingsmodules
De eerste module is een training in pedagogisch adviseren voor praktijkwerkers
De inhoud van de tweede module hangt af van de dringendste behoeften van het werkveld.
- > Organisatie van een derde Vlaams congres opvoedingsondersteuning in december 2010;
Opvoedingsondersteuning voor iedereen

- > Inventarisatie en beschrijving van methodieken voor opvoedingsondersteuning
Dit project moet een aanzet vormen voor een beschrijving van de in Vlaanderen gehanteerde methodieken in het werkveld opvoedingsondersteuning.

> Versterking van de dialoog over opvoedingsondersteuning

Opvoedingsondersteuning kan op veel verschillende manieren georganiseerd worden, maar het doel is altijd hetzelfde: burgers bijstaan in het opvoeden van kinderen. Dat kan op verschillende manieren: door informatie te bieden, door ouders te trainen in een aantal vaardigheden, door het uitbouwen van een sociaal netwerk te faciliteren, door het beleid te beïnvloeden enzovoort. Op welke manier kunnen we ouders het best ondersteunen? Welke ouders willen we bereiken met die ondersteuning? Vanuit welke visie op de samenleving vertrekken we? Kunnen of moeten we met opvoedingsondersteuning een escalatie van opvoedingsproblemen proberen te voorkomen? En waar begint en eindigt opvoedingsondersteuning?

EXPOO hecht belang aan de dialoog over al die verschillende manieren van opvoedingsondersteuning. Daarom stellen we steeds opnieuw dezelfde vragen over opvoedingsondersteuning: Wat? Waarom? Voor wie? Omdat EXPOO ruimte wil bieden aan verschillende meningen en opvattingen, creëert het een platform waarbinnen een dialoog kan plaatsvinden.

De uitdaging voor 2010

2010 is het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Dat is de ideale hefboom om ook binnen opvoedingsondersteuning armoede en sociale uitsluiting in de kijker te zetten. Bij het uitvoeren van zijn opdrachten zal EXPOO in 2010 extra aandacht besteden aan kansengroepen. Daarnaast merken we dat de – relatief jonge – sector opvoedingsondersteuning zich nog sterk aan het ontwikkelen is. We stellen vast dat vooral twee thema's veel vragen oproepen: het aanbod van Triple P (Australisch programma over Positief Ouderschap) en de ontmoetingsplaatsen voor ouders. EXPOO wil extra aandacht schenken aan de uitwerking van die twee thema's.

Acties in 2010

- > Aansluiting zoeken bij de evenementen van het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting
Bij die evenementen willen we opvoedingsondersteuning op de agenda plaatsen en zo een link leggen tussen armoede, sociale uitsluiting en opvoedingsondersteuning. Daarnaast zal die thematiek ook centraal staan in onze dagelijkse activiteiten, bijvoorbeeld op het digitale platform en tijdens het derde Vlaams congres opvoedingsondersteuning

- > Organisatie van een dialoogmoment over Triple P en de ontmoetingsplaatsen voor ouders
Met het faciliteren van een dialoogmoment koesteren we niet de illusie dat we alle antwoorden zullen vinden. Wel willen we alle betrokken partners samenbrengen om de thema's vanuit zo veel mogelijk hoeken te belichten. Het einddoel is de neerslag van de meest voorkomende vragen over beide thema's op het digitale platform en op het derde Vlaams congres opvoedingsondersteuning.

> **Ontwikkeling en verspreiding van basisinformatie**

In het werkveld heerst een grote behoefte aan gemakkelijk toegankelijke en kwaliteitsvolle basisinformatie. Daarom is de ontwikkeling en verspreiding van basisinformatie een belangrijke opdracht van EXPOO. Het gaat daarbij niet alleen om de ontwikkeling van nieuwe informatie, ook het inventariseren, verrijken en verspreiden van bestaand materiaal rekenen we tot ons takenpakket.

In 2009 heeft EXPOO een digitaal platform over opvoeden ontwikkeld: opvoedingsondersteuners kunnen terecht op www.expoo.be, ouders en andere opvoedingsverantwoordelijken op www.groeimee.be

De uitdaging voor 2010

Een digitaal platform ontwikkelen was een eerste stap. Nu de websites klaar zijn, moeten we aan het grote werk beginnen: zorgen voor actuele en betrouwbare inhoud op de website en promotie voeren. Voor heel wat doelstellingen zal EXPOO samenwerken met partners.

De expertise in het werkveld willen we optimaal benutten en openstellen voor zowel ouders als opvoedingondersteuners.

EXPOO heeft de decretale opdracht om de telefonische dienstverlening over opvoeden in Vlaanderen en Brussel te verzekeren. Bij de uitvoering van die opdracht zal EXPOO rekening houden met de vaststelling dat internet (e-mail, chat ...) steeds belangrijker wordt als communicatiemiddel.

Acties in 2010

- > Publicatie van zes dossiers met basisinformatie over opvoedings-thema's op www.groeimee.be en www.expoo.be.
- > Verdere investering in de bekendmaking van Groeimee door het ontwikkelen van een widget
Zo willen we Groeimee bij ouders bekend maken als een plek waar ze informatie over opvoeden kunnen vinden. We willen daarmee ook het lokale overleg - en iedereen die informatie wil aanbieden aan ouders - ondersteunen.

- > Verdere realisatie van onze niet-fysieke dienstverlening
De valorisatie van bestaande expertise om de dienstverlening kwalitatief en efficiënt te organiseren staat daarbij voorop.

> Coördinatie van de Week van de Opvoeding

De Week van de Opvoeding werd voor het eerst georganiseerd in 2005. Met die week plaatsen we positief opvoeden in de kijker, maken we opvoeden bespreekbaar en maken we het aanbod opvoedingsondersteuning bekend. De kracht van de Week van de Opvoeding is de inzet van de vele organisaties die dicht bij de burger staan. Zowel gemeenten en lokale actoren die opvoedingsondersteuning aanbieden als verenigingen, tonen elk jaar opnieuw een grote inzet. Alle activiteiten werden gebundeld in een kalender.

Vorig jaar heeft EXPOO samen met een aantal partners een rondetafelconferentie georganiseerd met als thema 'Positief opvoeden: hype of noodzaak?'. Onder leiding van journalist Tim Pauwels hebben wetenschappers er gedebatteerd over de verschillende aspecten van positief opvoeden. Onder meer de volgende vragen kwamen aan bod: Worden kinderen in Vlaanderen positief opgevoed of niet? Is opvoeden een zaak voor specialisten geworden?

De uitdaging voor 2010

EXPOO organiseert de Week van de Opvoeding samen met andere actoren. Samen met die partners werd beslist om rond een centraal thema te werken. De Week van de Opvoeding wordt in 2010 opgebouwd rond het thema 'Opvoeden is samenspel'.

Elk jaar willen we met de Week van de Opvoeding een stapje verder gaan: we willen steeds meer burgers ervan overtuigen hoe belangrijk positief opvoeden is en willen het aanbod opvoedingsondersteuning steeds beter bekendmaken.

Voor het eerst kunnen we ook gebruikmaken van het digitale platform over opvoeden en opvoedingsondersteuning. Dat platform willen we optimaal inzetten om de Week van de Opvoeding 2010 te doen slagen.

Acties in 2010

> Coördinatie van de Week van de Opvoeding Daarbij komen de volgende acties aan bod:

- ondersteuning aan de lokale actoren, samen met de kernpartners;
- uitbouw van een webpagina over de Week van de Opvoeding.

Eenzijds willen we informatie aanbieden aan professionals: meer informatie over de Week van de Opvoeding, inspirerende voorbeelden, contactinformatie voor extra ondersteuning, een logo dat vrij gebruikt mag worden ...

Anderzijds willen we ook aan ouders informatie geven: een activiteitenkalender, informatie over positief

opvoeden, meer informatie over het thema samenspelen, een wedstrijd ...;

- organisatie van een opvoedingsdebat met als thema 'Opvoeden is samenspel'. Naast enkele ouders zal ook de bevoegde minister aan het debat deelnemen.

> Uitbouw van een performant expertisecentrum

2009 was het opstartjaar van EXPOO. Ook vóór de officiële start werd al ondersteuning geboden. Om aan de grootste behoeften in het werkveld tegemoet te komen, werd bijvoorbeeld gewerkt aan de handleiding voor het lokaal overleg, de Week van de Opvoeding en het digitale platform.

Nu EXPOO volledig uitgebouwd is, met een tweehoofdige operationele cel en een adviescomité, kan het werk officieel van start gaan. Een sterk expertisecentrum uitbouwen en daarmee het werkveld optimaal ondersteunen: dat blijft een permanent actiepunt.

De uitdaging voor 2010

EXPOO is jong en ambitieus. We willen EXPOO op de kaart zetten in Vlaanderen. Steeds weer keren we daarbij terug naar onze filosofie: we willen een forum zijn vanwaaruit de expertise in Vlaanderen verder kan groeien.

EXPOO werd geselecteerd om deel te nemen aan het project 'Wissellere' van de Vlaamse overheid. Daardoor krijgen we de mogelijkheid om ook internationaal ervaringen uit te wisselen over opvoedingsondersteuning en de uitbouw van een expertisecentrum.

Acties in 2010

- > Ouders en professionals ondersteunen en informeren door het digitale platform uit te bouwen tot een verzamelaarsplaats waar alle informatie over opvoeden en opvoedingsondersteuning te vinden is
- > De registratiegegevens die verzameld zijn door opvoedingswinkels verwerken en publiceren
- > De kennis die opgedaan werd in het project 'Wissellere' verspreiden
- > Het structureel overleg met onze kernpartners - waaronder de Provinciale steunpunten opvoedingsondersteuning, de Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning en de opvoedingswinkels - en het ad-hocoverleg met het werkveld verder uitbouwen

- > Vanuit een helicoptervisie advies verlenen bij vragen over (de organisatie van) opvoedingsondersteuning
- > Opvoeding en opvoedingsondersteuning blijvend in de kijker zetten, enerzijds door informatie aan te bieden aan de pers en actief te reageren op persberichten, en anderzijds door bijdragen te leveren aan congressen en opleidingen
- > Een langetermijnplanning uitwerken, samen met onze kernpartners, om te komen tot een uniform beleid voor opvoedingsondersteuning

Kom kennis maken en halen ...

April 2010

Kom kennis maken en halen ...